

RESUMÉ – DIPLOMOVÁ PRÁCE

ŠNÝDLOVÁ Alena

Šikana v církevních školách.

Diplomová práce v rozsahu 87 stran, vedoucí dr. Vojtěch Eliáš.

Cílem diplomové práce bylo:

- uspořádání informací o jevu zvaném šikana,
- zjištění, zda výchova v církevní škole, postavená na křesťanských principech, znamená ovlivnění rizika šikany v těchto zařízeních a porovnání vybraných vlivných faktorů.

Teoretickou základnu práce tvořil výběr kapitol z odborné literatury zejména české provenience, část tvořily kapitoly zahraničních autorů. Tento souhrn informací byl doplněn údaji z pilotního projektu „Minimalizace šikany“, který se zabýval na straně jedné průzkumem šikany na vybraných školách ČR, na straně druhé tvořil podklad pro ověření a zpracování metodik, které budou využitelné ve všech školách na tomto území plošně. Omezeně byly použity veřejně přístupné internetové zdroje tématických informací.

Praktickou část práce tvoří souhrn informací, zpracovaných na podkladě údajů, které byly poskytnuty vybranými církevními školskými zařízeními. Do výběru respondentů byly zahrnuty základní školy a víceletá gymnázia, konkrétně věková kategorie 8. tříd a tomu odpovídající tercie gymnázií. Převážná skupina dat byla soustředována elektronicky, v případě technicky nevybavených škol pak v podobě textových materiálů.

Získání potřebných dat probíhalo:

- a) prostřednictvím tématických dotazníků,
- b) osobními pohovory s představiteli konkrétních škol, výchovnými poradci a preventisty patologických jevů.

V zájmu orientace v tématu a získání celkového pohledu na stav církevního školství ve vazbě na popisovaný jev šikany byl dále zdrojem doplňujících informací výběr Výročních zpráv některých škol, Inspekčních zpráv České školní inspekce, informace krajských magistrátů.

Domnívám se, že teoretické informace zahrnuté do práce tvoří ucelený a celkem vyčerpávající soubor všeho, co pod tematiku šikany spadá. Znamená to, že laik (rodič) může jeho prostřednictvím získat základní přehled o této problematice.

Sporným bodem této práce, jak bylo zjištěno v průběhu rozhovorů s odbornými pracovníky školských zařízení a pedagogicko-psychologických poraden, je samotná definice šikany.

Ve více variantách ji sice práce uvádí, pro označení tohoto jevu v praxi je ale naprosto zásadní úhel pohledu konkrétního hodnotitele – stejný projev může být dvěma hodnotiteli nazván „žertíkem“ i „šikanou“. Rozlišit, zejména v počátečních fázích objektivní skutečnost je velmi složité.

V rámci druhého cíle přineslo porovnání některých vybraných veličin souvisejících s tematikou šikany celkem jasné výstupy. Bylo prokázáno, že hlavními vlivy ve vztahu k riziku šikany (v šetřených školách a výběru veličin) je atmosféra třídy a osobnost třídního učitele. Vzhledem k počtu a charakteristice odpovědí i celkovým porovnáním vzájemných vztahů vybraných veličin, lze konstatovat, že církevní školy jsou prostředím vlídným, tedy prostředím se sníženým rizikem výskytu šikany. Je jistě vhodné předpokládat, že výchova v těchto školách je založena na křesťanských principech. Třídní učitel je ale jako jeden ze zásadních faktorů vnímán průměrně. Žáci těchto škol, pocházející z neúplných rodin, pak tvoří skupinu, která (stejně jako jinde) je tímto jevem potenciálně ohrožena.

Údaj o počtu znaků diplomové práce včetně mezer a poznámek: 160 663.